

دریم درس

د اودس فرضونه څو دي؟

داوداسه فرضونه

د اوداسه فرضونه څلور دي :

1. يو ځل د ټول مخ مينځل.
2. تر څنگلو پوري د دواړو لاسونو مينځل.
3. د سر د څلورمي برخي مسحه کول.
4. تر بننگرو (بيجلکو) پوري د پښو مينځل.

داوداسه سنتونه

د اوداسه سنتونه دیارلس (۱۳) دي :

۱- نیت کول.

۲- د بسم الله ویل.

۳- دمړوندونو پوري د لاسونو وینځل.

۴- درې ځله خوله وینځل.

۵- مسواک وهل

۶- درې ځله پزه وینځل.

۷- د ږيري خاللول.

۸- د پښو او لاسونو د ګوتو خاللول.

۹- د ټول سر مسحه کول

۱۰- د دواړو غوږونو مسحه کول.

۱۱- په ترتیب اودس کول.

۱۲- لومړی ښی بیا چپ خوا وینځل.

۱۳- پرله پسې وینځل

د اودس ماتونكي كوم دي؟

د اودس ماتونکی :

د اودس ماتونکي په لاندې ډول دي :

- ۱- له دواړو لاري د کوم شي وتل. حرکت وکړي.
- ۲- وینه چي د
- ۳- په ډکه خوله کانکي(قی) کول. وینه غالبه وي.
- ۴- په لارو چي
- ۵- د شهوت پرته د منیو وتل. سینیو څخه اوبه، وینه یا نور څه وتل.
- ۶- د بنحو د
- ۷- د استحاض وینه راتلل.
- ۸- د مډیو او وډیو وتل.
- ۹- په خوب سره
- ۱۰- بې هوشه کېدلو سره
- ۱۱- په نشه سره
- ۱۲- د حنازي بدته به لمانځه کي به قریقه خندا

غسل

د غسل پېژندنه : غسل د (غ) په پېښ سره په لغت کې د ټول بدن وینځلوته وایي.

په اصطلاح کې : د شریعت د ښول شوي طریقې سره سم په پاکو او بو باندې د ټول بدن وینځلوته غسل وایي.

د غسل د فرضیت دلیل :

الله تعالی فرمایي: (وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا...)

ژباړه : که د جنابت په حال کې یاست نو ځان پاک کړی.

د غسل فرضونه څو دي؟
د غسل سنتونه څو دي؟

د غسل فرضونه : د غسل فرضونه درې دي:

۱- د خولي وينځل چې ستونی ورسره لوند شي.

۲- په پزه کې اوبه اچول

۳- د ټول بدن وينځل په داسې طريقې سره چې د يوه وېښته په اندازه
ځای پکښې وچ پاته نه شي.

د غسل سنتونه : د غسل سنتونه پنځه دي :

۱- نيت كول.

۲- اودس كول.

۳- دواړه لاسونه تر مړوندو پوري پرېولل.

۴- مسواک وهل.

۵- ټوله بدن درې ځله وينځل

غسل په څو ډوله دی؟

د غسل ډولونه : غسل پر درې ډوله دی :

فرض، سنت او مباح

۱- فرض غسل : د لوي بې اودسی څخه لکه: جنابت، حیض او نفاس څخه غسل کول فرض دي.

۲- سنت غسل : لکه د جمعې د لمانځه، د اخرونو، د عرفات او نورو لپاره غسل کول.

۳- مباح غسل : د بدن د پاکولو یا د گرمۍ په خاطر غسل کول.

د تیمم پیژندنه او د راوالي دلیل

یې

د تیمم پیژندنه : تیمم په لغت کې قصد، ارادې او عزم ته وایي.

په اصطلاح کې : له حکمي نجاست څخه د پاکوالي په نیت پاکي خاوري ته قصد کول دي.

د تیمم د روا والي دلیل :

الله جل جلاله فرمایي : (فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا).

د تیمم فرضونه کوم دي؟

د تیمم فرضونه : د تیمم فرضونه درې دي

الف : نیت کول.

ب : دواړه لاسونه پر خاورو وهل او ټول مخ مسحه کول.

ج : دواړه لاسونه تر څنگلو پوري مسحه کول.

د تیمم د روا والي حالات :

الف : چې اوبه پیدا نه کړي او یا د یوه میل په اندازه ليري وي.

ب : د اوبو په استعمال سره یې ناروغه کيږي او یا یې ناروغي ډېريږي.

ج : د کوهي(څاء) څخه د اوبو د رايستلو کومه آله نه وي.

د : د اوبو طرف ته دښمن او یا هم کوم ضرري حيوان وي.

ه : د اوداسه یا غسل په کولو سره د داسي لمانځه د تللو وېره وي چې هغه بیرته قضاء راوړل ونه لري لکه : د جنازي لمونځ،
د اخرونو لمونځ

تیمم په کومو شیانو وهل کیږي؟

هغه شيان چي تيمم وهل پري وړا وي :

✓ دامام ابوحنيفه او محمد رحمهما الله په اند تيمم په هغه شي روا دي چي د ځمکې له جنس څخه وي لکه : خاوره، شکه، تيکه، رانجه او داسي نور که گرد پري وي او کنه، يواځي په گرد هم روا دي.

✓ د امام ابويوسف رحمه الله په نزد تيمم يواځي په خاوره او شکه وړا دي او بس.

د تيمم ماتونکي : هر شي چي اودس ماتوي تيمم هم ماتوي، ځکه چي تيمم د اودس قايم مقام دي او سربيره پر دې تيمم هغه وخت هم ماتيري کله چي تيمم وهونکي اوبه وويني او استعمالولي يې شي.